

Mwasahn Mehn Keper Kan

PWEHN SEWESE TOHN MAUI ME KISINIEI EN NANSAPW KAHREHDA APWAHL KAN

Sahpw me isih dirkihla mehn keper tohto. Kempa e Hawaii Department of Health (DOH) padahkih aramas mih dohsang sahpw me isih lel sohte mie pehs oh soang en mehn keper teikan. Pidolong ni pein ahmw madamadau

Menlau tehk mwahu ke apwahlih pein kowe oh ahmw peneinei oh kempoakepamw kan. Ma ke soumwahukihda, menlau koasoaiheng tohnwini men.

Seri oh lih liseian sohte kak iang kamwakelekel sahpw pwehki re kak soumwahukihda.

Apwahlih pein kowe

Aramas anahne likawih masuku, kilahs, deipwukoro kan, seht reirei, rausis reirei, sidahkin, oh suht pwe kili sohte doahke pehs. Masuku en cloth sohte pahn kauhdi ahmw esingek pehs. DOH padahkih ke likawih soang en masuku en respirator me teng – mwasahn lokaia NIOSH de N95 nan masuku. Tamataman, sohte masuku kak wia doadoahk mwahu ma aramas sohte likawih ni mwomwen pwung.

Se padahkih ke likouda mwurin doadoahk en kamwakelekel oh mwohn ahmw tuhwong aramas me kak soumwahukihda mengei, iangahki seri, lih liseian, aramas me soumwahukihda asima de COPD, oh kupuna.

Pehs

Pehs kak kahrehda kopokop oh isingen en kili, tumwe, oh tepinwere. Pehs oh pwelipar (sang ihmw kan me ohkihla kisiniei) kak wiahkihda soang en kisin chemical kan me kahrehda soumwahu en cancer, iangahki asbestos, lead, oh arsenic.

Lihpw en Pehs

Lihpw en pehs iei lihpw kan me dirkihda pehs karakar me wiahkihda tuhke kan me isida. Ma ke pwupwidi nan lihpw en pehs paliwaromw, iangahki pemw on nemw kak, kak isida.

Kamwakelekel en Pehs

Dehr kahrehda pehs en pidolong nan storm drain kan. Dehr doadoahngki vacuum de leaf blower kan me pahn kadarpeseng pehs nan kisinie.

Kihd

Kilahs me ohlahr, dipwisou en liohl kan (mehnda ma re “momour”), nihl kan, tuhke, mete, plastic, oh soang en dipwisou teikan me kak direkeda ni wasa me ohkihla kisiniei kak kahrehda ohla en paliwar toho. Menlau mwasahn mehn keper kan

Dengk en kahs kan

Mih dohsang dengk en kahs me mwein ohkihlahr kisiniei.

Ihmw me saik pwupwidi

Ihmw me sepehl kak pwupwidi oh kahrehda ohla en paliwar. Menalu peki rehn kaun en wehi kan mwohn ahmw pidolong nan soang en ihmw sohte lipilapil.

Dipwisou me Nekinek

Wasahn nekidala dipwisou kak mwein sepehl oh kak pwupwidi oh kahrehda ohla en paliwar. Menalu mwasahn mehn keper kan mwohn ahmw kohla karanih wasao.

Dipwisou mwahu kan

Mehkot me ke diar me mwahu oh emen kak pwurehng doadoahngki ke anahne kamwakelekelkihda pihl oh sohp.

KALELEPAK KAN?

Hawai'i Poison Control Center: 1-800-222-1222
health.hawaii.gov/mauiwildfires

MENLAU IDAWEN KAWeid EN KAUN EN WEHI KAN KOAROS.

Pakair pid Mehn Keper kan nan Sahpw me Isihs

PWEHN SEWESE TOHN MAUI ME KISINIEI EN NANSAPW KAHREHDA APWAHL KAN

Mie dir en mehn keper kan nan sahpw isihs. Kempa e Hawaii Department of Health (DOH) padahkih aramas mih dohsang sahpw me isihs lel sohte mie pehs oh soang en mehn keper teikan. Pidolong ni pein ahmw madamadau

Menlau tehk mwahu ke apwahlih pein kowe oh ahmw peneinei oh kempoakepamw kan. Ma ke soumwahukihda, menlau koasoaiheng tohnwini men.

Ke mwein pahn doahke soang en dipwisou me toxic oh kak kahrehda soumwahu. Likawih likou en doadoahk keper oh sohte wia doadoahk wet ni ansou reirei.

Apwahlih pein kowe

Aramas anahne likawih masuku, kilahs, deipwukoro kan, seht reirei, rausis reirei, sidahkin, oh suht pwe kili sohte doahke pehs. Masuku en cloth sohte pahn kauhdi ahmw esingek pehs. DOH padahkih ke likawih soang en masuku en respirator me teng – mwasahn lokaia NIOSH de N95 nan masuku. Tamataman, sohte masuku kak wia doadoahk mwahu ma aramas sohte likawih ni mwomwen pwung.

Sohte Mih ni Wasa me pil Mie Pehs oh Soang en Dipwisou Keper Teikan Ansou Reirei

Kihd oh pehs kak wiahkihda lead, asbestos, arsenic, oh soang en dipwisou keper teikan. Pwelipar, pwehl, oh pehs kak mwarahkseli nan kisinieng oh emen kak esingiehk. Soang en mete oh dipwisou keper teikan pil kak mih nan sahpw isihs oh kahrehda mehn keper.

Tehk mwahu me ke mihmi ni roson mwahu ni ahmw apwahlih pein kowe. Se padahkih ke likouda mwurin doadoahk en kamwakelekel oh mwohn ahmw tuhwong aramas me kak soumwahukihda mengei, iangahki seri, lih liseian, aramas me soumwahukihda asima de COPD, oh kupuna. Seri oh lih liseian sohte kak kohla karanih pehs de kihd en kisinie.

Dehr Kihsang Wasa Pehs de Kihd

Dehr kesehla pehs de kihd nan peinkid, dumpster kan, de transfer station kan. Kaun en wehi pahn koasoandi ia mwomwen kihsang en dipwisou keper kan pahn wiawi.

Mwasahn Tuhke Kan, Waia en Liohl, oh Mehn Keper Teikan

Tuhke kan iei ehu soang en mehn keper mwurin kisinie. Mehnda ma sapwomw saik pwurehng ale liohl, dehr kohla karanih waia en liohl me mih pohnpwehl. Ihmw me sepehl kak pwupwidi oh kahrehda ohla en paliwar. Ma ke medemedewe me wasa keper, samwalahsang oh ndaiong polis de soang en pwihn en wehi teikan.

KALELEPAK KAN?

Hawai'i Poison Control Center: 1-800-222-1222
health.hawaii.gov/mauiwildfires

MENLAU IDAWEN KAWeid EN KAUN EN WEHI KAN KOAROS.

